

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Spektroskopowe metody identyfikacji związków organicznych, PG_00053340						
Kierunek studiów	Inżynieria biomedyczna, Inżynieria biomedyczna, Inżynieria biomedyczna						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2022 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2022/2023		
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć			Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS			3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Wydział Chemiczny -> Katedra Chemii i Technologii Materiałów Funkcjonalnych						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot						
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć i metody nauczania	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	15.0	0.0	15.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		43.0	75
Cel przedmiotu	Zdobycie umiejętności wykorzystania spektroskopii NMR i IR oraz spektrometrii mas do ustalania struktury związków organicznych						
Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy		Efekt z przedmiotu		Sposób weryfikacji i oceny efektu		
	[K7_K02] jest gotów do krytycznej oceny odbieranych treści, uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych		Rozumie znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów praktycznych		[SK5] Ocena umiejętności rozwiązywania problemów występujących w praktyce		
	[K7_U05] potrafi planować i przeprowadzać eksperymenty związane z kierunkiem studiów, w tym pomiary i symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski		Potrafi planować eksperymenty i interpretować uzyskane wyniki		[SU3] Ocena umiejętności wykorzystania wiedzy uzyskanej w ramach przedmiotu		
	[K7_W06] zna i rozumie w pogłębionym stopniu podstawowe procesy zachodzące w cyklu życia urządzeń, obiektów i systemów technicznych		Rozumie zasadę działania aparatury wykorzystywanej do charakteryzowania substancji organicznych		[SW1] Ocena wiedzy faktograficznej		
	[K7_W53] zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane aspekty z zakresu diagnostyki biomedycznej		Ma wiedzę z zakresu charakteryzowania i identyfikacji substancji organicznych		[SW1] Ocena wiedzy faktograficznej		
Treści przedmiotu	Wyodrębniania ze złożonych mieszanin poreakcyjnych lub surowców naturalnych i oczyszczanie preparatów w celu otrzymania pożądanego związku organicznego w czystej postaci. Wstęp dotyczący metod spektroskopowych. Spektroskopia magnetycznego rezonansu jądrowego - podstawy teoretyczne. Protonowy Rezonans Magnetyczny (¹ H NMR) podstawy teoretyczne, zakresy przesunięć chemicznych dla poszczególnych klas związków organicznych. Sprzężenie spinowe. Obliczanie przesunięć chemicznych dla protonów aromatycznych. Rozwiązywanie zadań. Spektroskopia ¹³ C NMR: podstawy teoretyczne, przesunięcia chemiczne a struktura związku organicznego. Metoda DEPT. Rozwiązywanie zadań z wykorzystaniem m.in. obliczania przesunięć węgla w pierścieniu benzenowym. Spektroskopia korelacyjna 2D NMR. Spektroskopia NMR innych jąder o spinie 1/2. Zastosowanie metody NMR w medycynie. Spektroskopia w podczerwieni (IR) wstęp teoretyczny. Charakterystyczne pasma absorpcji dla poszczególnych klas związków organicznych. Techniki wykonywania widm IR. Spektroskopia IR: rozwiązywanie zadań. Spektrometria mas (MS): podstawy teoretyczne. Aparatura. Wstęp do metod jonizacji. Jonizacja elektronami (EI): jon molekularny i jony izotopowe, charakterystyczna fragmentacja poszczególnych klas związków organicznych. Inne metody jonizacji: metoda CI i metoda ESI. Rozwiązywanie zadań.						

Wymagania wstępne i dodatkowe	Znajomość chemii organicznej oraz znajomość podstawowych technik laboratoryjnych		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Laboratorium: zaliczenie trzech sprawozdań i jednej kartkówki	50.0%	50.0%
	Wykład: pisemne zaliczenie końcowe	50.0%	50.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p>1. R. M. Silverstein, F. X. Webster, D. J. Kiemle, Spektroskopowe metody identyfikacji związków organicznych, PWN, Warszawa 2007.</p> <p>2. W. Zieliński, A. Rajca (red.), Metody spektroskopowe i ich zastosowanie do identyfikacji związków organicznych, WNT, Warszawa 2000.</p> <p>3. J. McMurry, Chemia organiczna, PWN, Warszawa, 2003.</p> <p>4. E. Białecka-Floriańczyk, J. Włostowska, Ćwiczenia laboratoryjne z chemii organicznej, Wyd. SGGW, Warszawa 2007.</p> <p>5. J. Clayden, N. Greeves, S. Warren, P. Wothers, Chemia organiczna. WNT, Warszawa 2009.</p> <p>6. P. Suder, J. Silberring (red.), Spektrometria mas, Wyd. UJ, Kraków 2006.</p>	
	Uzupełniająca lista lektur	1. Dostępne w Internecie bezpłatne bazy danych spektralnych, np. Spectral Database for Organic Compounds SDBS	
	Adresy eZasobów		
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	<p>Zastosowanie wybranych metod chromatograficznych do izolacji i identyfikacji związków organicznych. Chromatografia cienkowarstwowa: ogólna charakterystyka, zastosowanie i zasady prawidłowego przygotowania płytek TLC do rozwijania chromatogramu. Chromatografia cienkowarstwowa: metody detekcji. Preparatywna chromatografia cienkowarstwowa. Chromatografia typu <i>flash</i>: czym się charakteryzuje i jakie ma zalety. Spektroskopia NMR: podstawa zjawiska NMR. Jaki spin jądrowy jest najkorzystniejszy z punktu widzenia spektroskopii NMR i jakie jądra mają największe znaczenie praktyczne w spektroskopii NMR? Spektroskopia NMR: etapy wykonywania widma NMR. Wyjaśnić pojęcie przesunięcia chemicznego stosowane w spektroskopii NMR. Stosowana powszechnie skala przesunięcia chemicznego w widmach NMR. ¹H NMR: dlaczego przesunięcia sygnałów protonów aromatycznych są zwykle większe niż alkenów? ¹H NMR: od czego głównie zależą przesunięcia protonów w układach alifatycznych? ¹H NMR: od czego głównie zależą przesunięcia protonów w układach aromatycznych? ¹H NMR: krótko wyjaśnić zjawisko sprzężenia spinowego. Narysować fragment widma dla danego układu protonów, np. CH-CH₂. Jeśli dany proton ma za sąsiadów dwa nierównocenne chemicznie protony to jaka będzie multipletowość sygnału tego protonu w widmie ¹H NMR? (Zaopatrzyć odpowiedź w odpowiedni rysunek.) Zinterpretować (załączone) widmo ¹H NMR 1-nitropropanu. Proszę narysować fragment widma ¹H NMR zawierający sygnały grupy izopropylowej, która sąsiaduje z atomem tlenu. Proszę obliczyć przesunięcia sygnałów protonów aromatycznych w widmie ¹H NMR np. kwasu salicylowego. Większość widm ¹H NMR rejestrowana jest dla rozтворów w CDCl₃, przy jakich przesunięciach należy spodziewać się w tych widmach sygnałów od niezdeuterowanego rozpuszczalnika i wody w tym rozpuszczalniku? Spektroskopia ¹³C NMR: dlaczego w typowym widmie ¹³C NMR obserwujemy jedynie pojedyncze piki? Charakterystyczne obszary w widmie ¹³C NMR. Zinterpretować widmo ¹³C NMR prostego, alifatycznego związku organicznego o podanym wzorze strukturalnym. Zinterpretować widmo ¹³C NMR związku organicznego, zawierającego pierścień benzenowy, o podanym wzorze strukturalnym, obliczyć teoretyczne wartości przesunięć protonów aromatycznych i porównać z rzeczywistymi. Sygnały od rozpuszczalników w widmach ¹³C NMR, ich przesunięcie chemiczne i multipletowość (omówić na przykładzie wybranych, trzech popularnych rozpuszczalników, np. CDCl₃, CD₃SOCD₃ i CD₃OD). Omówić ogólnie metodę DEPT ¹³C NMR. Zinterpretować widma ¹³C NMR związku o znanej strukturze mając do dyspozycji widmo podstawowe, DEPT 135 i DEPT 90. Omówić zasadnicze różnice między węglowym a protonowym rezonansem magnetycznym. Metody 2D NMR: omówić metodę ¹H-¹H COSY. Metody 2D NMR: omówić metodę HMQC. Ogólnie omówić zagadnienie: zastosowanie NMR wysokiej rozdzielczości w medycynie. Spektroskopia IR: ogólnie, jakie informacje można uzyskać z widm IR? Ogólnie, od czego zależy częstość drgań rozciągających? Główne zakresy w widmach IR. Metodyka przygotowania próbek na widma IR. Absorpcja w podczerwieni węglowodorów. Charakterystyczne pasma w widmach IR alkoholi (lub: amin, kwasów karboksylowych, estrów, amidów, związków nitrowych lub innych omawianych). Omówić krótko metody specjalne rejestracji widm IR ciała stałego. Spektrometria mas (MS): podstawy teoretyczne spektrometrii mas. Omówić metodę jonizacji elektronami (EI). Sposób przedstawiania widma mas. Profile izotopowe w widmach mas. Wyznaczanie składu atomowego związku chemicznego metodą wysokorozdzielczej spektrometrii mas. Ogólne zasady fragmentacji związków organicznych. Fragmentacja alkanów. Fragmentacja ketonów. Fragmentacja węglowodorów aromatycznych. Zinterpretować widmo MS EI znając wzór strukturalny związku. Przykłady łagodnych metod jonizacji: omówić metodę CI. Metoda jonizacji ESI (ogólnie). Metoda jonizacji ESI: rejestracja widm mas w trybie jonów dodatnich i jonów ujemnych. Zidentyfikować związek chemiczny znając jego wzór sumaryczny oraz dysponując kompletem widm: ¹H NMR, ¹³C NMR, IR oraz MS.</p>		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy		